Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 111. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ЧЕРВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 13, 1984 No. 111. VOL. XCI.

РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС ЗАКІНЧИЛИСЯ, ПРАЦЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Союзівка. — У доповненні до надрукованого в попередньому виданні „Свободи" звідомлення про закінчення ювілейних річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, що відбулися на Союзівці протягом минулого тижня від 4-го до 8-го червня включно, треба додати ще один із головних акордів того закінчення: наради кінчаються, але праця повинна продовжуватися і посилюватися.

Прозвучав цей акорд у заключних виступах, перед формальним закриттям нарад головним предсідником д-ром Іваном О. Флисом, у виступах інших головних урядовців, зокрема головного організатора Степана Гавриша, який дякував головним радним і контролерам за їхні дотеперішні організаційні зусилля та закликав до тих у майбутньому. Він зокрема висловив вдячність головному радному Василеві Пастушкові, який вже в цьому році зорганізував 52 нові члени, подання 21 з яких привіз на ці наради. З нагоди цих нарад передали подання нових членів головні радні Іван Одежинський, Галина Олек-Скатт, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, та головні радні Володимир Гавриляк і Андрій Кейбіда. Закликаючи до продовжування та дальшого розгортання оргаізаційної праці, С. Гавриш пригадав, що до цього добре надається нагода відповідних імпрез для відзначення 90-річчя УНСоюзу. Добру надію на продовжування і посилювання організаційних зусиль — твердив головний організатор — дають надзвичайно успішні наради голів 25 Окружних Комітетів УНСоюзу, які відбулися тут в суботу і неділю, 2 і 3-го червня, попереджаючи річні наради Головного Уряду. Таку ж добру надію на посилення організаційних зусиль дає те, що на заповіджений на Союзівці в тижні від 17-го до 22-го червня секретарсько-організаційний курс зголосилося вже понад 50 осіб.

„Гроші говорять"

Солідну та в багатьох відношеннях народну базу для організаційних зусиль УНСоюзу дають його фонди та їх призначення і використовування. Цю справу з'ясувала головний касир Уляна Дячук, пропонуючи в імені Фінансової комісії бюджет УНС на 1984 рік, із

(Продовження на ст. 4)

ЙДЕ ПІДГОТОВА ДО ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ РУСИФІКАЦІЇ УКРАЇНИ І ВЕЛИЧАВОГО КОНЦЕРТУ У ВАШІНҐТОНІ

Ню Йорк (В.К.). — В неділю, 16-го вересня ц.р., у Вашінґтоні відбудеться демонстрація проти русифікації і поневолення України, пов'язана з відзначенням 20-річчя поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові у столиці ЗСА і величавий концерт у честь української культури в Кеннеді Центрі.

Крайовий Всегромадський Комітет вже поробив ряд заходів для здійснення цього великого пляну. Центральні організації УККА і УАКР ще минулого року були заплянували зорганізувати такі імпрези у Вашінґтоні у різний час. Одначе, після успішного Конгресу СКВУ в Торонто, на пропозицію голови НТШ д-ра Ярослава Падоха, відбулося засідання у Ню Йорку, на якому представники обох централь погодилися на одну спільну демонстрацію у Вашінґтоні і кілька тижнів пізніше ствердили спільний комітет.

На першому засіданні, дня 26-го січня ц.р. в Домі НТШ, на якому прийшло до згоди, було детально обговорено причини і цілі демонстрації і концерту. Перша причина — це 20-річчя поставлення пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні, й учасники засідання уважали, що українська громада повинна гідно відзначити цю річницю. Друга — це посилений процес русифікації української культури, що рівняється етноцидові, тому присутні на засіданні рішили, що українська спільнота мусить публічно запротестувати проти такої політики Москви і стати в обороні національної субстанції і прав українського народу. Тому було рішено зорганізувати у Вашінґтоні демонстрацію проти русифікації України і величавий концерт у честь української культури у Кеннеді Центрі.

Комітет постійно працював над виконанням цього пляну. Досі Комітет відбув дев'ять засідань, на яких були обговорені різні аспекти демонстрації і концерту — організаційний, фінансовий, технічний, адміністраційний, змісту й інші. У засіданнях брало участь, звичайно, по шість представників від кожної із трьох організацій: НТШ, УККА, УАКР.

Для здійснення заплянованих імпрез у Вашінґтоні уконституувалися: Президія, Почесний комітет і Діловий комітет, який формально називається Крайовий Комітет Всегромадського Протесту проти російщення України у 20-річчя Побудови Пам'ятника Т. Шевченка у Вашінґтоні. Спонзорами демонстрації і концерту є НТШ, УАКР, УККА і тому Президію Комітету творять голови цих трьох організацій: д-р Ярослав Падох, д-р Іван Флис, Ігнат Білинський.

До Почесного комітету запрошені ієрархи Українських Церков і всі ще живучі члени Комітету побудови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні в 1964 році.

Крайовий Комітет складається з представників трьох вищезгаданих організацій-спонзорів: д-р Степан Ворох — голова; інж. Микола Семанишин і Євген Стахів — заступники голови й організаційні референти; Євген Гановський і Роман Данилюк — фінансові референти; д-р Василь Калинович, ред. Ольга Кузьмович, Осип Рожка — секретарі; д-р Іван Головінський, ред. Антін Драган, Наталія Павленко, ред. Богдан Романенчук, д-р Юрій Солтис, д-р Володимир Стойко, інж. Михайло Шпонтак — члени.

До цього Комітету рішено запросити представників більших організацій, які не належать до УККА чи УАКР.

У Вашінґтоні є створена Комісія, яку очолюють Ігор Гавдяк, Степан Курилас, інж. Степан Процик. Вони входять до Крайового Комітету.

Підготовою концерту займається інж. Юрій Повстенко, а пресовою службою — ред. Андрій Білик. Вони обидва разом з інж. С. Процик ом прибули з Вашінґтону на засідання Комітету, яке відбулося 25-го травня, щоб представити свої проєкти вищезгаданих імпрез у Вашінґтоні.

Ред. А. Білик, широко представив плян інформаційної роботи, який включає виготовлення афіш, летючок, транспарантів, контактів з американською пресою, радіо і телевізією. Це повинні робити українці у містах, де вони проживають. Він сам з помічниками буде інформувати американську пресу й інші засоби інформації про демонстрацію у Вашінґтоні.

Інж. С. Процик інформував присутніх про виконавчий Комітет у Вашінґтоні.

Інж. Ю. Повстенко також широко накреслив плян концерту у Кеннеді Центрі, який буде включати симфонічну оркестру, хор „Думка" із солістом Андрієм Добрянським з Ню Йорку і співачкою Ренатою Бабак. Крім того, він нав'язав контакт з Капелею Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту і співаком Павлом Плішкою, щоб запросити їх

(Закінчення на стор. 4)

Ґ. Гарт і Дж. Джексон хочуть єдности, але на базі справедливости

Вашінґтон. — Сенатор з Кольорадо Ґері Гарт і проповідник Джессі Джексон, які покищо ще не зрезиґнували з амбіції отримати номінацію Демократичної партії на президента, хоч, як відомо, Волтер Мондейл вже забезпечив собі достатню кількість делеґатів, щоб бути номінованим в першому голосуванні, хочуть єдности в Демократичній партії і спокійного перебігу Конвенції в липні у Сан Франсіско, але тільки на базі справедливости.

Виступаючи перед програмовою комісією Демократичної партії Гарт заявив, що він не оспорюватиме 600 делеґатів Мондейла, які без сумніву були неправильно обрані, або були куплені за гроші профспілок, які повністю підтримували тільки одного кандидата, роблячи тим самим велику помилку і кривду для багатьох мільйонів робітників, які не мали голосу в цьому випадку, бо за них говорили „боси" і вирішували справу згідно з їхньою вподобою.

Джессі Джексон натомість настоює на зміні плятформи вибору делеґатів ще перед Конвенцією, бо деякі члени програмової комісії, для святого спокою обіцяли йому, що така плятформа буде змінена перед виборами в 1988 році. „За моєю особою голосувало понад три мільйони осіб, але відсотково я отримав тільки понад 300 голосів", — заявив Джексон і погрозив, що якщо цю справу не полагодить програмова комісія, то він вийде з нею перед делеґатами в перших днях Конвенції. Дві третіх голосів Джексона були „ошукані", бо їхній голос взагалі не був порахований для кандидата, якого вони обирали.

Ґ. Гарт і Дж. Джексон також турбуються передвиборчою програмою і темою від якої багаток залежатиме чи демократи зможуть повністю розгорнути антиреґенівську кампанію, бо фразеологією і плиткою пропаґандою та обіцянками всього і всім (натяк на обіцянки В. Мондейла), демократи виборів в листопаді не виграють.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУДЕТЬСЯ СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що дев'ятий центральний Секретарсько-організаційний курс відбудеться на Союзівці від неділі, 17-го червня до п'ятниці, 22-го червня ц.р. До участи в курсі зголосилосоя понад 50 секретарів Відділів з різних місцевостей Америки й Канади, як Монтреалю, Торонто, Ніяґари, Фльориди, Міннеаплісу, Чикаґо, Клівленду, Дітройту, Пітсбурґу, Ню Йорку, Філядельфії, Лігай Веллі, Шамокіну, Перт Амбою, Нюарку, Пассейку, Сиракюзів, Ню Гейвену та інших місцевостей.

На згаданий курс у першу чергу були запрошені нові секретарі, відтак інші відділові урядовці, які дали згоду по закінченні курсу стати союзовими організаторами. До речі, завданням курсу є приготовити відповідних кваліфікованих союзових працівників. Нові секретарі будуть мати нагоду на протязі тижня запізнатися з союзовою рутиною обслуговування членів, щоб служити їм згодом фаховою порадою. Заавансовані секретарі й організатори познайомляться з союзовим „товаром" та технікою його продажу. Слід згадати, що в програму навчання під час курсу входять фактично всі справи УНСоюзу від його історії починаючи, а на практичних лекціях приєднування нових членів кінчаючи.

Курсом буде керувати його організатор Степан Гавриш; викладатимуть на курсі крім нього, також інші члени Екзекутиви: головний секретар Володимир Сохан і головний касир Уляна Дячук. Головний предсідник д-р Іван Флис буде зайнятий і тому не візьме участи в курсі. Під час курсу буде також викладати фахівець забезпеченевої ділянки Ігор Гронь, який є віцепрезидентом комерційної асекураційної компанії в Гартфорді, Коннектикат. Курсанти матимуть змогу оглянути приміщення Головної Канцелярії УНС в Джерзі Сиiті, приїхавши сюди спеціяльним автобусом з Союзівки.

Губернатор Т. Кейн вітає „Чорноморську Січ"

Нюарк, Н.Дж. — З приводу 60-річного ювілею найстаршого українського клюбу в Америці УСВТ „Чорноморська Січ" губернатор стейту Ню Джерзі Томас Кейн вислав привітання на руки голови клюбу Мирона Стебельського.

Губернатор Т. Кейн

В листі губернатор підкреслює заслуги УСВТ „Чорноморська Січ" у ділянці виховання молодих поколінь українського роду, зразкове провідництво та великий вклад товариства у життя суспільства, чим „заслужили пошану всіх американців".

Як відомо, святкування 60-річного ювілею „Чорноморської Січі" відбудеться у суботу, 6-го жовтня ц.р., у великій залі „Шорт Гіллс Вест" у Лівінгстоні, Н. Дж.

УСТ „Черник" добився фіналів у футболі

Дітройт (В.Д.). — У черговій рунді ігор за аматорську чашу ЗСА, що відбулися в неділю, 10-го червня ц.р., в Міннеаполісі, Мінн., перша дружина УСТ „Черник" перемогла сильний клюб „Буш Юнайтед" із Ст. Луїсу вислідом 3:2 і, таким чином, здобула чашу першуна II району.

У суботу і неділю, 23-го і 24-го червня ц.р., „Черник" візьме участь у фінальних іграх за чашу Америки, до яких дійшли чотири із 600 клюбів Америки.

Ці вирішальні про чемпіонат Америки змагання відбудуться в Ст. Луїсі.

У СВІТІ

НА ФІЛІППІНАХ ВСЕ ЩЕ підраховують спірні голоси у виборах до парляменту, що відбулися в цій острівній країні минулого місяця. Але й досі опозиція уважає, що уряд президента Маркоса, мовляв, „підробив" висліди голосувань, і тому його партія — так званий Рух за нове суспільство, виграла також в провінції — острові Кебу, де обрано кандидатів Маркоса у відношенні чотири до одного у порівнянні з опозиційними кандидатами, переважно з лівиці, які виразно програли, але не визнали своєї програ і тому вийшли на вулиці з протестними демонстраціями в неділю, 10-го червня, в кількості кількох тисяч людей.

ХОЧ БЕЗПОСЕРЕДНІХ дипломатичних зв'язків поміж ЗСА і Південно-Африканською Республікою нема, бо в ПАР існує апартеїд, якого не люблять американські негри, то все таки якісь контакти на вершинах поміж офіційними чинниками ЗСА і ПАР відбуваються. Так у неділю, 10-го червня, стало відомо з офіційних кіл, що в Римі, Італія, зустрінуться американець Честер А. Крокер, заступник секретаря Державного департаменту в справах Африки, і прем'єр ПАР П.В. Бота, під час триденного перебування цього останнього в Італії на офіційній візиті там. Темою розмов буде Намібія, що інакше називається Південнозахідньої Африкою, яка перебуває в залежності покищо від Південної Африки, хоч вже давно Об'єднані Нації ухвалили резолюцію, щоб ПАР дала Намібії державну незалежність.

В ПЕРУ ПРОТИ СТРАЙКАРІВ уряд президента Фердинанда Беляунде Террі увів 30-денний вийнятковий стан у суботу, 9-го червня. Через 24 години після цього ліві повстанці захопили тимчасово радіостанцію в околиці столиці Ліми і вимогли силою в диктора передати заклик до повстання проти уряду, але урядовим військам вдалося здушити цей бунт і заарештувати дев'ятьох провідників бунту. Знову ж у нападі на станцію поліції загинуло в неділю, 10-го червня, буцімто сто індіян, противників уряду, які також, приєднавшись до страйкуючих робітників, вимагали збільшення заробітної платні та інших соціяльних полегш для себе. Натомість 60,000 працівників міністерства здоров'я, які страйкували, після обіцянки вислухати їхніх домагань і збільшити їхню платню — повернулися назад до праці в Лімі.

У БАРБАДОСІ, ЦІЙ КОЛИШНІЙ колонії Великобританії, а тепер незалежній країні, мешканці столичного міста і морського порту Бріджтавну занепокоєні цікавим і небаченим видовищем — будівництвом першого 10-поверхового хмарочоса на цьому острові, де приміщуватиметься центральний банк. Ця будівля „робить карликами" всі інші будинки в країні, разом з церквами, ратушою, музеями і тому подібними домами. Багато хто з мешканців цієї англомовної малої країни уважають, що будівельні фонди треба було обернути на щось більш важливе для населення, а не будувати банк — символ фінансового гніту і „американського панування" скрізь по країнах Третього світу, хоч цей острів є найбільш заможний з усіх країн карaїбського обширу і це звідси виїжджали американці на Ґренаду, коли її звільняли від лівого узурпаторського комуністичного уряду.

ІЗАБЕЛЯ МАРТІНЕЗ де Перон, колишній президент Арґентини, вдова по покійному харизматичному президентові Хуанові Перонові, яка приїхала до Арґентини на три тижні на запрошення уряду і парляменту і мала відлетіти на арґентинському літаку Боїнґ-747 назад до Еспанії, де вона перебуває в екзилі вже кілька років, мало не загинула разом з літаком, у якому перед самим відлетом у суботу, 9-го червня, знайдено підкладену софістиковану бомбу, що вибухла б якраз тоді, коли літак був би вже в повітрі. Хоч американська велика преса підсува думку, що це могли зробити самі пероністи, бо вони „гостро поділилися на два ворожі табори", то все таки винуватцями підкладення бомби могли бути й інші терористи або домашні комуністи. Винуватці підкладення бомби покищо не призналися до вини, а в літаку, разом з Ізабелою Перон, мали їхати також міністер праці Арґентини Хуан Мануель Каселля, делеґація урядових представників і юнійних керівників Арґентини на конференцію Міжнародної робітничої організації в Женеві, Швайцарія.

В АМЕРИЦІ

ХВИЛЯ ВЕЛИКОЇ горячі, яка все ще триває в багатьох стейтах Америки, включно із північносхідніми стейтами і метрополіями Ню Йорк — Ню Джерзі, принесла чимало невигод для населення, причинилась до багатьох передчасних смертей і захворінь та клопотів для керівників міст. У деяких місцевостях температура досягла 100 й більше степенів за Фаренгайтом (приблизно 40 за Цельзієм) і у зв'язку з цим рівень водних резервуарів значно понизився, бо у великих містах молодь безконтрольно відкручує водні гидранти, шукаючи прохолоди, якої вона не може знайти у тісних в більшості нехолоджених міських помешканнях. Мільйони осіб, користаючи з кінця тижня, побували над морем на численних пляжах, шукаючи за прохолодою у ще відносно холодній воді. Чимало проблем мали шпиталі, наприклад тільки в неділю, 10-го червня, в самому тільки Ню Йорку було 2,712 дзвінків, закликів про медичну допомогу. Крім горячі, повітря було насичене високим відсотком вологости і це подвійно відчували мешканці захоплених спекою частин ЗСА, які слушно запитували: „а що буде в літніх місяцях — липні і серпні?", бож літо офіційно розпочинається щойно за 10 днів.

ГУБЕРНАТОР НЮЙОРКСЬКОГО стейту Маріо Квомо закликає сенатора Ґері Гарта, другого щодо числа делеґатів кандидата на президента від Демократичної партії, полагодити свої непорозуміння з Волтером Мондейлом і об'єднано виступити проти республіканського кандидата, яким, як відомо, є теперішній президент ЗСА Роналд Реґен. Крім того Квомо думає, що спільна акція трьох президентських претендентів — В. Мондейла, Ґ. Гарта і проповідника Джессі Джексона перед і під час демократичної Конвенції буде великим стимулом для голосуючих демократів і їхніх прихильників. Продовження кампанії за номінацію, на думку Квомо, пошкодить не тільки Гартові, але також Демократичній партії в листопадових виборах. Політичні аналітики однак думають, що Крайовий комітет Демократичної партії таки переконає Ґ. Гарта, що він повинен прийняти пост віцепрезидента і виступити у виборах разом з Мондейлом.

ЛІДЕРИ ОБИДВОХ ВЕЛИКИХ груп — негритян і жидів — побоюються, щоб в дійсності не дійшло між ними до ворожнечі, або зударів. В Ню Йорку, наприклад, така ворожнеча може постати на тлі виборів посадника. Едвард Кач, теперішній посадник, старатиметься про перевибір в 1985 році, але на цей пост є багато інших претендентів. Відпружити цю ситуацію намагаються два нюйоркські конгресмени — Чарлз Шумер, жидівського походження, і Мейджор Овенс, негритянин, які змагають до охолодження у відносинах між обидвома великими групами в цьому місті. Овенс, очевидно, не погоджується з опінією тих негритян, які возвеличують Луїса Фаракана, лідера чорних мусулман, який своєю заявою про Гітлера і підтримкою Джессі Джексона поглибив кризу між жидами і негритянами. Тепер широко поширюється інформація, що проти Е Кача кандидуватиме на пост посадника може навіть сам колишній стейтовий секретар Бейзил Петтерсон. В Ню Йорку може повторитися чикаґська ситуація двоподілу, каже конгресмен Шумер, „а ми хотіли б цього оминути".

В ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ існує двоподіл щодо справи еміґраційного законопроєкту, який надав би амнестію багатьом нелеґальним іміґрантам, зокрема особам з Південної Америки, але натомість затіснив би можливість затрудення для нових нелеґальних іміґрантів в майбутньому. Законопроєкт передбачає покараня високими ґривнами і тюрмою тих працедавців, які затруднювали б нелеґальних іміґрантів. Цю версію у законопроєкті підтримує президент Роналд Реґен і майже всі американські профспілки, які побоюються, що нелеґальні іміґранти забирають працю від американських робітників, високий відсоток яких все ще безробітні. Еспаномовні американці натомість погрозили, що вони голосуватимуть проти тих конгресменів, які голосуватимуть за прийняттям цього законопроєкту. Лідери еспаномовних груп є за амнестію для нелеґальних іміґрантів, але проти покарання працедавців, які приймають на роботи їхніх земляків. У виборчому році кожний хоче спекти „свою печеню", — кажуть спостеріґачі.

Енріко Берлінґуер — творець так званого „еврокомунізму", помер

Падуа, Італія. — Тут у вівторок, 11-го червня, у шпиталі помер Енріко Берлінґуер у віці 62-ох років, від крововиливу в мозок. Він був провідником комуністичної партії в Італії, найбільшої членством такої партії в Европі, протягом 12-ти років і прославився тим, що розпочав рух серед усіх европейських комуністів за більшу незалежність від Москви. Е. Берлінґуер занедужав під час промови в Падуа у четвер, 7-го червня, діставши, як виглядає, мозковий удар, знепритомнівши відразу, і вже всі ці дні в шпиталі до його смерти йому не повернулася притомність. Смерть цього визначного італійця, ... комуніста, справила велике враження на всіх італійців, так що сам президент Італії Сандро Пертіні, який полетів до Падуа з Риму, щоб бути при ліжку вмираючого цього політика і парляментариста, забрав тіло померлого своїм літаком до дому Берлінґуера в Римі, де вже на летовищі зібралося з дві тисячі осіб, його шанувальників, в жалобі.

Померлий Е. Берлінґуер своїм виглядом і потягненнями „більше нагадував банкіра, ніж комуніста", — пише „Ню Йорк Таймс" з вівтірка, 12-го червня, — він багато зробив для того, щоб „вестернізувати" своїх комуністів, повести їх за Заходом, що припало до подоби одній третині виборців у Італії і тим його партія ледве не здобула більшости в парляменті в 1976 році, що був найбільш успішним роком для італійських комуністів. Це було три роки після того, як Берлінґуер у 1973 році кинув гасло італійським комуністам „історичного компромісу" з іншими партіями в країні, а це й розпочало, на думку багатьох знавців ідеологічних рухів, під великим впливом змін, що відбувалися також у Китаї, новий вид комунізму — еврокомунізм, тобто відхід европейських комуністів від Москви.

РЕЗОЛЮЦІЇ В КОНҐРЕСІ ЗАСУДЖУЮТЬ ПОШТУ СССР

Нюарк, Н.Дж. — Організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) повідомляє, що минулої п'ятниці, 8-го червня сенатор Руді Башвіц з Міннесоти вніс резолюцію в Сенаті ЗСА, яка натавровує Совєтський Союз за його свавільне поводження з кореспонденцією з-за кордону.

Таку саму паралельну резолюцію вніс в Палаті Репрезентантів конгресмен Бен джамін Ґілман з Ню Йорку минулого місяця. Він майже два роки збирає зразки і експонати совєтських поштових порушень і вже має 2,000 таких доказів у своїй збірці. Резолюції обох палат Конґресу ЗСА будуть представлені на міжнародній конференції у Гамбурґу, Західня Німеччина, цього і наступного місяця ц.р. Конференція відбудеться з участю 167 країн, які є членами Світової поштової спілки. На цій конференції продискутується проблеми міжнародної пошти.

В понеділок, 11-го червня відбулися переслухання конгресової Поштової комісії в Ню Йорку, де зізнавала Орися Гевка.

АОЛПУ вислала 105 листів до сенаторів і деяких конгресменів з домаганням піддержати поштову резолюцію і за нею голосувати. Також організація вислала понад 50 телеграм від своїх відділів і поодиноких осіб до сенаторів з 25-ох стейтів ЗСА з просьбою позитивно голосувати за резолюцією.

Речник АОЛПУ заявив, що лишається один тиждень часу на голосування і затвердження поштової резолюції в Сенаті. Для української громади така резолюція дуже конечна, бо нема між українцями нікого хто б не потерпів від суворих совєтських поштових обмежень чи від свавільної поведінки з закордонною поштою чи висилкою пакунків.

Тому АОЛПУ звертається до всіх громадян негайно телеграфувати чи телефонувати до їхніх сенаторів і домагатися від них стати коспонсорами і голосувати за поштовою резолюцією, бо є нагода видвигнути на світовий форум злочинну поведінку суцільної сваволі поштових міжнародних зв'язків СССР. За інформаціями слід писати або телефонувати до: Американці в Обороні Людських Прав в Україні, 43 Midland Pl. Newark, N.J., 07106, tel.: (201) 373-9729.

АМЕРИКАНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ДІЯЧІ думають, що автором гострої антиамериканської політики в Совєтському Союзі є сам міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Після відвідин Реґена в Европі

Згідно зі своїми задушевними бажаннями — „вишфул тінкінґ" — совєтська преса заповідала, що десятиденна подорож президента Роналда Реґена по Европі, це тільки виборчий пропаґандивний трюк, а насправді сім високоупромисловлених країн, що їхні лідери нараджувались впродовж трьох днів у Лондоні, внутрі розсварені і тільки штучно та на показ показують ніби свою солідарність. Очевидно, що така подорож Реґена з його промовою в парляменті Ірляндії, його участь у жалібно-маніфестаційній церемонії на цьому місці в Нормандії, де 40 років тому, висадились американські, британські й канадські війська, створивши другий фронт проти гітлерівської Німеччини, врешті триденна конференція лідерів сімох найбільш упромисловлених країн, в тому числі членів Европейської Економічної Спільноти та Японії, — очевидно, що Республіканська партія використає цю подорож Реґена у своїй виборчій кампанії. Але зустрічі й наради, що їх перевів Реґен із шістьма найзаможнішими країнами світу не мали нічого спільного з виборчою ситуацією в Америці. Вони стосувалися найважливіших проблем, які цікавлять і турбують цих лідерів. Кремлівські володарі так привикли до уніформованої, згори диктованої однієї думки, що висловлювання у нарадах різних поглядів на ту саму справу та критичні завваги у приязному тоні й добросовісному замірі — це для большевицьких автократів щось, чого вони не всилі зрозуміти. Тому вони й після закінчення триденних нарад сімох лідерів вільного світу твердять, що західній світ „розвалюється у внутрішніх чварах".

Тим часом сталося зовсім навпаки: у проголошеному комунікаті на задній плян відходить завуальована критика мультибільйонового дефіциту американського державного бюджету та висока відсоткова стопа (12 відсотків) встановлена за вказівками Федеральної Резервової Системи. У газетних звідомленнях сказано, що президент Реґен запевнив присутніх міністрів фінансів і торгівлі, що ця відсоткова стопа буде під кінець літа знижена, а тепер втримують її, щоб не допустити до відродження інфляції. Зате у найважливіших політичних, військових і господарських справах виявилася повна згода і гармонія. Перш за все признано принцип оборонної політики Реґена, яка виходить із засновку, що в обличчі могутнього совєтського збройного апарату Захід мусить також бути сильним. Водночас підтримано заклик Реґена до кремлівських володарів, щоб вони вернулися до переговорів про припинення перегонів у зброєнні. Прийнято запропонований Реґеном принцип, щоб усі міжнародні конфлікти полагоджувати мирними засобами, а не війною. Прийшло до одностайного ствердження, що криза в обширі Перської затоки, яка загрожує тамошнім арабським продуцентам нафти, не відбилася неґативно на економіці Заходу і що в разі загострення цієї кризи (перешкоди для цієї мореплавби) — зібрані в Лондоні на нараді вільні держави будуть одні одним допомагати доставами нафти. Це був також натяк на існуючі в Америці велетенські стратегічні резерви нафти, що їх Реґен готов використовувати для потреб союзників. Не всі справи, над якими нараджувалися лідери світу, публічно проголошено. Наприклад, згадано, що поруч із економічними справами була мова й про міжнародний тероризм і що прийшло до устійнення пляну боротьби проти нього — без ближчого пояснення, як це мало б виглядати.

Уцих триденних нарадах сімох лідерів світу у Лондоні виявилося так само, як у попередній конференції 16-ох міністрів закордонних справ членських країн НАТО, що Роналд Реґен користується персональним великим авторитетом. Коли Москва негайно відкинула заклик тієї конференції на вершинах щодо відновлення переговорів про редукцію зброї та покращання східньозахідних взаємин, то це ще один доказ, що Москва поставила карту на прогру Реґена у листопадових виборах. Вона може грубо помилитися, бо покищо професійні та журнальні опити виявляють перевагу Реґена над Мондейлом. Але коли б навіть так сталося, що президентом став би колишній віцепрезидент, демократ Волтер Мондейл, то його останні виступи, в яких він виразно відсепарувався від „лівизни" Ґері Гарта, вказують, що він, Мондейл, як президент буде іншим, як Мондейл, муж довір'я американської централі робітничих спілок, наставлених тільки на матеріяльні користі. Теперішні европейські союзницькі лідери, як англійська Марґарет Тачер чи французький президент Франсуа Міттеран рахуються з Роналдом Реґеном. Коли б не стало Роналда Реґена в Білому Домі, то його наступник буде примушений рахуватися з думкою названих та інших союзників Америки. І Волтер Мондейл, віцепрезидент за Джіммі Картера, знає, що таке міжнародний тероризм та де його джерело.

Ярослав Курдидик

ТЕРОРИЗМ ЯК ВАГОМА ДОПОМІЖНА ЗБРОЯ

Чимало знавців намагається здефініювати тероризм як своєрідну підмінну і допоміжну форму війни. Вони твердять, що тероризмом із немалими досі успіхами в першу чергу послуговується Совєтський Союз. Проте не слід суґерувати, що за кожним проявом, чи дією стоїть Москва.

Але водночас міродайні спостерігачі наголошують, що Москва намагається якомога маніпулювати кожною групою, терористичну діяльність якої вона є у спромозі, використати для своєї підривної діяльности. Для цієї цілі совєти готові завжди дати вишкіл у найрізновиднішому озброєнні, фінансувати, а за посередництвом своїх сателітів, вивіновувати всім потрібним та необхідним, як фальшиві документи, житлові можливості тощо.

Щоб дещо основніше довідатися і зрозуміти діяльність терористичних груп, як теж дізнатися про їх нищівну тактику, зброю, а навіть і їхню своєрідну психологію, або іншими словами дізнатися про постання існування, як теж і доцільність тероризму — то тоді слід підходити до нього із глибшого аналітичного боку, а не із недостатньої і поверхової оцінки.

Не від речі буде згадати, що дуже добрими джерелами для перевірки та аналізи тероризму будуть, без сумніву ізраїльські публікації із Йогатан Інституту в Єрусалимі, ціла серія, бо аж шість окремих книжкових видань, вельми авторитетного британського знатока тероризму Христофора Добсона, хоч крім вище згаданих видань не бракує, ще й інших писань. Добсон, як теж і деякі інші спостерігачі заявляють, що тероризм при сучасній нищівній технолоґії, готовий перетворитися в досить поважну допоміжну і, нову форму у веденні можливої третьої світової війни.

Коли розглядати тероризм із точки зору атомової війни, то могло б видаватися, що атомова війна ніби виключає зовсім своєю маштабною засяжністю всяку атомову терористичну діяльність, бож терористи у житті, хоч і спричиняють смерть, але їхні дії начебто дуже малі, не ґльобальні.

Але це є так на перший погляд. Існує друга сторона тероризму у пов'язанні із атомовою війною. Перше, якійсь терористичній групі вдасться здобути вже готову ядерну зброю і вжити її. Друге, якась організація мала „щастя" і вміння й виготовила таку зброю. Тоді така організація зможе при бажанні тероризувати своїми загрозливими нищівними можливостями, або й паралізувати того, кого уважатиме своїм противником.

Для протидії тероризмові уряди Заходу зробили досі відносно дуже мало. Одиноке, що існує сьогодні — це домовлення між членами Европейської Економічної Комісії (ЕЕК), яка зобов'язує всі держави Европи співпрацювати й співдіяти спільно зі ЗСА у всіх акціях проти тероризму. Для цього є вже виготовлена офіційна, леґальна мілітарна та поліційна співпраця, особливо всіх тих країн, які спеціяльно поборюють тероризм.

Один із найбільших і найцінніших надбань у боротьбі проти тероризму є поліційний компюторний Центр у Вісбадені, Західня Німеччина. У вищезгаданому центрі зосереджені і зібрані всі відомі факти і кожна поліційна сила у вільному світі може користуватися компюторними даними, що зібрані у цьому модерному поліційному архіві. Для прикладу: якщо спіймають якогось терориста у Парижі, Лондоні, чи Римі, то, коли поліція з тих міст звернеться до Центру у Вісбадені — завжди отримає від нього точніські інформації протягом 30-40 хвилин.

Усіх т. зв. основних-діючих терористичних груп, нараховують між 40-50. Але багато з-поміж них є у постійному і пливкому стані змін, розколів, чи пак завмирань, або поновних відроджувань. Досі немає жадного підтвердження, що теперішні групи мають будь-яке міжнародне об'єднання, або сцентралізований осередок співдіяння. Щоправда ще у 1972 році Палестинська Визвольна Організація (ПВО) у Ливані намагалася встановити на міжнародній зустрічі інтернаціональну терористичну співпрацю, а згодом у 1974 році т. зв. Рух за свободу в Ірляндії робив старання за створення терористичної кооперації і плянування, але в обидвох випадках — без успіху.

Були щоправда випадки деякої допомоги з боку ПВО та Ірляндської визвольної армії, чи самостійницької організації басків, — ЕТА в Еспанії, допомогти деяким слабшим терористичним побратимам, але їх трохи забагато. Бо ось у самому Ливані, крім ПВО є ще 10 менших окремих груп. Країни, що в них діють, або в яких вишколюють терористичні групи — вони дослівно охоплюють всі континенти — починаючи від ЗСА, Анґолі, Етіопії. А далі ще йдуть Таїлянд, Маляйзія, Індонезія, Північний Ємен, Камбоджа, Вєтнам, Ель Сальвадор, Нікараґуа, Венесуеля, не поминаючи між ними справжнього туза тероризму — кастрівську Кубу.

Міжнародні експерти в ділянці терористичної діяльности висловлюють по-

(Продовження на ст. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редаґує Лев Яцкевич

Коли фантазія стає дійсністю

На наших таки очах проходить небувалий розвиток нової вітки літератури, що її названо „науковою фантазією".

Ми назвали її новою віткою літератури, хоч своїм корінням вона сягає глибокої старини. Одні бо нав'язують її з творами староримського письменника Лукіяна, а ще інші зі сумерійським епосом „Ґільґамешом", який, на їх думку, становив опис вичалу космічного корабля.

Але, не зважаючи на давність початків наукової фантазії, переломом в її розвитку слід вважати добу Ренесансу, себто Відродження науки. Корифеями тієї доби були: Леонардо да Вінчі, Ґалілей та Микола Коперник, які своїми дослідами законів природи поширили непомірно горизонти людського знання та границі дотогочасного світу.

Люди 1600 років, які дізналися про відкриття геліоцентричної системи Миколою Коперніком, ходили довший час, немов запаморочені. Сама ідея, що земля не становить центру всесвіту, тільки одну з плянет, що кружляють навколо нашого сонця, була для них приголомшуючою ідеєю, що поставила багатьох у стан духового шоку. А коли Ґалілей спрямував свій саморобний телескоп на зоряне небо та, не тільки потвердив дійсність геліоцентричної системи Коперніка, але відкрив також фази Венери та найбільші місяці, що кружляли навколо плянети, Юпітера, хвиля захоплення та ентузіязму покотилася крізь цілу Европу та стала у великій мірі, стимулом розвитку псевдо наукових фантастичних повістей, у виді подорожей до інших світів, розташованих поза межами землі.

Але це був тільки світанок нової літератури наукової фантастики. Для її справжнього розквіту бракувало проте ще технічних винаходів таких, як парова машина, залізниця, електричний рушій, автомобіль, літак, електрична жарівня, радіо чи телеграф, які принесла нам Індустріяльна та технологічна революції.

Всі ці винаходи, не тільки використовували до своїх сюжетів автори наукової фантазії, але, на їх основі, передбачали також нові винаходи, які ще досі не існували і, в той спосіб вони поєднували в своїх творах науку і літературу та здобули для нової вітки творчости право горожанства в літературі.

Засновниками цієї вітки літератури став французький письменник Жюль Верн та англійський -Г. Ґ. Велз. Вони перші передбачили в своїх повістях цілий ряд нових винаходів, що сьогодні у 80 відсотках стали дійсністю. Згадати б тільки одного Жюль Верна, який у своїх двох повістях („Подорож до місяця" та „Навколо місяця"), передбачив, не тільки феномен безваговости, але теж поворот з надземних просторів на землю, шляхом вплеску капсулі до моря. Той самий автор передбачив теж підводне судно в повістях „Таємний острів" та „80,000 ліґ під водою", гелікоптер в повісті „Кліппери хмар" та керовані снаряди в повісті „Місія Барзака".

І тому д-р Джеррі Пирнелл, президент Об'єднання ствердив, що немає такого автора наукової фантастики у світі, щоб він хоч би один раз не згадав у своїх творах про погідний, ракетний рушій, в тому часі, коли найбільш видатні інженери та вчені твердили, що побудова великої ракети, спроможної завезти людину поза межі землі — неможлива!

У 1947 році д-р Артур Кларк у своїй повісті „Прелюдія Простору" передбачив, що перша ракета буде вичалена в простір у 1959 році, що стало дійсністю, в т. зв. місії „Аполлона II", зорганізованої Аґенцією НАСА. В 1945 році він передбачив також нову комунікаційну систему штучних сателітів, що кружлятимуть навколо землі — і кружляють!

Другий видатний письменник наукової фантастики Кліф Саймек передбачив в 1930 році сьогоднішні компютори та роботи. До речі, слово „робот" придумав чеський письменник Карло Чапек у 1920 році у своїй футуристичній мелодрамі „Рур" (що є акронімом чеських слів „розуму універсальний робот"). Прем'єра цієї мелодрами що відбулася 21-го січня 1921 року в „Народнім Театрі Празі" пролетіла згодом неначе буря, крізь всі театри цивілізованого світу. Велз у своїй повісті „Війна світів" згадує про марсіянську суперзброю, в основі, дуже подібну до нашої атомової бомби.

Вчасні автори наукової фантазії впроваджували в плетиво своїх творів лейзерні промені та промені смерти й передбачували, що світлові промені будуть переносити вістки на далекі відстані.

А тепер, декілька вибіркових передбачень, взятих з американського журналу наукової фантастики „Аналог", які досі ще не стали дійсністю:

1. „транспортер матерії" — уладження, яким можна буде переміщувати матерію (в тому і людину) в довільний пункт космосу. 2. „Летючі міста" — в яких людина матиме змогу відбувати міжзоряні подорожі. 3. „Психічна контроля", в якій духово успосіблені поліцисти матимуть змогу шляхом телепатії контролювати поведінку людини, а навіть натовпу. 4. „Орбітні в'язниці", в яких будуть примі-

(Продовження на ст. 4)

Іван Боднарук

ПІОНЕРИ НАШОЇ КООПЕРАЦІЇ

Василь Нагірний перший звернув увагу, що наш національний розвиток не буде повний, якщо назад не відберемо наших міст, тому не тільки заснував „Народну Торгівлю", але й організував наше міщанство, ремісників і робітників, головно молодь. Він теж дав почин до заснування нашої сокільсько-січової організації, з якої потім вийшов перший зав'язок Українського Січового Стрілецтва, перших кадрів української армії. Навіть такі справи, як мистецтво, література й театр не були йому байдужі. Він належав до Комітету будови українського театру у Львові й разом із Іваном Левинським мав у тому Комітеті функцію технічного референта. В товаристві українських ремісників і промисловців „Зоря" був Нагірний головою. Був теж головою товариства наших слуг і зарібників „Сила" й довгі роки членом Головного Виділу „Просвіти", звідки вийшла ініціятива зорганізування українського міщанства у Львові, яке довгий час тинялося по польських „Ґвяздах".

У 1895 році купив виділ „Просвіти" від польської родини Леваковських гарний дім, колись палату князів Любомирських, у Ринку ч. 10 за 130 тисяч ринських. Це купно викликало серед громадянства велике захоплення, навіть серед українців Києва, які зібрали три тисячі корон й через проф. М. Грушевського передали на цілі „Просвіти". Свій 26-літній ювілей існування „Просвіта" в 1893 році, 1-го листопада, злучила перевезенням тлінних останків М. Шашкевича з Новосілок на Личаківське кладовище.

Похорон В. Нагірного був імпозантною маніфестацією. Це ж ховали подвижника економічного відродження Галицької України! Під враженням поетичної, з реторичного становища зразкової промови прелата Куницького, покидала численна громада місце вічного спочинку заслуженого громадянина. І. Франко так звеличив у „Сучасному літописі" (цикл „Наші чесноти") В. Нагірного:

Василю Нагірний, ти
страшно згрішив
Перед „Словомъ" і
„Проломомъ":
Тобі відняли, що ти дома
зробив,
Пришили ж, чого не
зробив поза домом.
„Народну" тобі
„Торгівлю" відняли,
Що так ти над нею
трудився,
За те ще і латку тобі
прип'яли,
Що в руській ти мові
покпився.

О, слава вам, „Слово" з
„Проломом" уряд
За той ваш такт
безмірний!
Дай Бог, щоб ніколи не
був серед вас
Такий чоловік, як
Нагірний!

Багато чогось фантастичного було перед 1883 роком у гімназійного вчителя Ничая, який допоміг створити товарову централю для постачання колоніяльних продуктів міському населенню Галичини. Йому довелось стояти за прилавком „Народної Торгівлі" і торгувати, бо він був тоді єдиним членом установи, що сяк-так знав справу. Щоб зрозуміти, якою важливою була ця подія у житті нашого народу в Галичині, зокрема для його господарського розвитку, треба бодай коротко пригадати, які це були в нас часи та в яких відносинах доводилося „Народній Торгівлі" працювати. Правда, тоді в нас уже будилася економічна думка, бо жили й працювали два Володимири: Барвінський і Навроцький, піонери нашого господарського відродження, і вже І. Франко кидав кооперативні гасла між широкі маси нашого народу. Та проте ґрунт для праці „Народної Торгівлі" був дуже непригожий. Саме в тих часах кінчило своє неславне життя москвофільське „Общеє рольничо-кредитовоє заведеніє" у Львові, яке його невміла та несовісна управа довела своєю господаркою до ліквідації, а тисячі його вкладачів та боржників передчасно мусіли сплачувати свої борги. Це викликало зневіру й навіть лють до всякого господарського почину серед розчарованих у своїх сподіваннях та обдурених і обдертих тими, які обіцювали народові допомогу і порятунок у біді.

Тому велику відвагу мусіли мати творці „Народної Торгівлі", які відважилися виступити тоді, здавалося, з одчайдушною думкою обновити в нас від віків занепалу торгівлю не тільки кооперативну, але й приватну, хоч не було тоді в нас потрібних до цього діла фахових людей і капіталу. Правда, не в капіталі, але в членах сила кооперації, та що ж, коли на початок удалося стягнути з трудом ледве десяток осіб до підписання статуту „Народної Торгівлі" та 648 ринських капіталу до обороту. З цим ішли творці „Народної Торгівлі", В. Нагірний і його помічник Аполлон Ничай, здобувати торговельний ринок у боротьбі з сильною в купецьку традицію, капітали та організацію чужу й навіть ворожу купецьку верству наших міст.

Аполлон Ничай народився 1-го грудня 1846 року в Голешові, Жидачівського повіту, де його батько Антін був священиком. Мати

(Продовження на ст. 4)

Василь Ящун

КНИГА МОНУМЕНТАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛЬНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Д-р Микола Чубатий, визначний історик, професор УКБА, у своїй статті проаналізував заходи Митрополита Андрея і о. ректора Сліпого зорганізувати український університет під фірмою українського католицького університету. Цей плян одобрили всі наукові кола Західньої України, але його не здійснено через протидію польського уряду, який загрозив зірванням конкордату з Ватиканом, якщо б Ватикан допустив до виконання цього пляну. Стаття відомого історика о. д-ра І. Нагаєвського інформує про мотиви, які спонукали Первоієрарха Йосифа вибрати Папу Климента на патрона Українського Католицького Університету в Римі, та про долю цього Папи на засланні в Україні. В цій же статті інший автор обґрунтовує позитивну відповідь на питання „Чи Берестейська Унія була історичною конечністю?" Ця стаття є добрим причинком до широко опрацьованої цим же автором теми в його „Історії Римських Вселенських Архиєреїв", том 2. Хоч досіль уже багато написано про життя і діяльність Слуги Божого Андрея, то доповідь проф. д-ра В. Ленцика про цю величну постать вносить чимало нового й сутнього до її характеристики на основі цитат, взятих із навчань самого Митрополита. У гарному мемуарно-медитаційному нарисі мґра Є. Дачишина про св. Письмо як книгу до читання віддзеркалений письменницький талант автора. М. Мороз, артист-маляр, у доповіді „Мій великий учитель" поділився своїми споминами про Слугу Божого Андрея як науковця, філософа і священика-аскета. Мґр. Є. Іванків розглядає питання ролі св. Духа у творенні Христової церкви та в її діянні. О. д-р М. Комар обговорює неґативну політику Ватикану в стосунку до УКЦ і прихильну до Російської Православної Церкви та пов'язаний із тією політикою довгий ланцюг перешкод на шляху змагань Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого до офіційного визнання Ватиканом патріярхату УКЦ. Особливо докладно аналізує автор Перший Надзвичайний Синод, що відбувся в римі 24-27 березня 1980 року. Д-р О. Баран розглядає екуменічну активність Блаженнішого Кир Йосифа на „Велиградських" і інших конґресах та його глибокі студії, що управнювали його до такої діяльности. Це документально-джерельна розвідка, оперта головно на творах Блаженнішого. О. д-р Ю. Федорів описує стан парафій і парафіяльного духовенства в 16-17 стол. Духовенство мало низьку освіту і було трактоване панами-шляхтою на рівні підданих селян. На жаль, автор не подає точно джерел, як цього вимагає методологія науково-дослідницької праці. Між доповідями і статтями є довжелезна праця (202-256) о. архимандрита д-ра Поспішиля про Українську Церкву в системі канонічного права східніх католицьких церков. Із доповіді о. митрата Бутринського довідуємося про організацію і діяльність Української Католицької Семінарії в Гіршберґу, в Баварії, в 1944 році після ліквідації УКЦ і УКБА большевицьким режимом. Метою Семінарії було продовжувати, хоч і не в повному розмірі, існування львівської Богословської Академії. По двох роках праці Семінарію переміщено до містечка Кулемберґ у Голляндії, і там вона гідно репрезентувала українську церковно-релігійну і національну традицію. О. д-р. І. Музичка професор і ректор УКУ в Римі, дає вдумливу інтерпретацію мотта УКУ „Істина і любов науки собирає в розсіянні сущих". Автором цього мотта є Блаженніший Патріярх Йосиф. Отець Ю. Герич у довгій статті про Тайну Священства на християнському Сході і християнському Заході викладає догматично-обрядовий аспект цієї Тайни на порівняльній базі в межах ієрархії, матерії й форми „незнищеного знаку" (character indelebilis), целібату тощо. Це джерельна, солідна наукова праця. Доповідь проф. д-ра Б. Казимири дає короткий нарис головних періодів розвитку українського високого шкільництва в Україні від найдавніших часів та відзначає ролю головних постатей у цьому розвитку. Цей нарис не розв'язує якогось окремого спеціяльного питання, але добре надається до шкільних підручників для середньоосвітніх і навчальних програм коледжів. Мґр М. Колянківський у своїй статті дає цікаві інформації про заснування ним образотворчого музею в Ніяґара Фоллс, відкритого в 1971 році та про багату і цінну колекцію в музеї включно із 160 картинами „Страстей Христових" мистця В. Курилика. Цей музей став відомий в англомовному і романському світі та в Україні.

У третьому розділі (315-332) поміщені письма Патріярха Йосифа: його послання до вірних із заслання та його промови на волі.

Статті в четвертому розділі присвячені погромові УКЦ. Це статті о. д-ра І. Гриньоха, д-ра П. Сениці, Блаженнішого Патріярха Йосифа і мґр Є. Дачишина.

У п'ятому розділі (419-578) поміщено спомини 30 авторів. Одні з них стосуються безпосередньо до УКБА і її важливих постатей, інші пов'язані з різними аспектами внутрішнього й зовнішнього життя Академії та її питомців. Спомини цікаві і цінні, особливо цікавими є багаті спомини д-ра Константина Чеховича, професора слов'янської філософії в УКБА, який був на засланні десять років і тепер живе на Помор'ї в Польщі (йому сповнилось 88 років). У них він, між іншим, ярко описує тортури, що їх він зазнав від большевиків у львівських тюрмах, масакру в'язнів у 1941 році, ролю деяких осіб у ліквідації УКЦеркви під час другої большевицької навали та свої контакти зо стигматиками й стигматичками в Галичині.

У шостому розділі (579-654), у шістьох різних нарисах, подана характеристика організаційного життя богословів у Духовній Семінарії в другій половині XIX століття: історія читальні; труднощі національно-політичного виду, що їх зустрічали питомці народовці з боку настоятелів і товаришів-богословів москвофілів в організації читальні (1849) та в дальшому її існуванні, її фінансові перепони та її самоліквідація в 1879 році головно через москвофільські протидії. У читальні були тоді часописи „Зоря галицька", „Вістник", краківський „Час"; львівський „Тиґоднік" і десяток німецьких газет. Пізніше, зі загальним посиленням москвофільського руху в Галичині, приходило з Петербурґу і Москви близько 20 періодичних часописів, а з народовецьких лише „Діло". Проте від 1895 року домінуючими в Семінарії стали народовці і почали діяти різні гуртки — драматичний, співацький, літературно-історичний, економічно-господарський, оркестральний і інші.

(Продовження буде)

Відійшов від нас св. п. Роман Скасків

Згідно зі законом Великого Буття, основними елементами якого є циклі: народження, вік формування, зріла творча доба, роки відпруження і відпочинку, та останній цикл —відхід із цього світу, ми ввесь час є свідками цього великого закону, переживаючи радість, духове піднесення, тріюмфи творчости, спокій творчого відпочинку та остаточно останній цикл — відхід, прощання наших найближчих. Кожного разу, коли беремо в руки нове число „Свободи", в першу чергу стежимо за іменами тих наших співгромадян-українців, які залишили нас. Ми порівнюємо їхній вік до нашого та відрухово цитуємо собі старі латинські слова мудрости—„мементо морі" (пам'ятай про смерть.

Св. п. Роман Скасків

Ці слова мимохіть пригадалися й мені, коли я писав цей некролог-вістку про втрату мого довголітнього друга та щирого однодумця, примірного стриянина й відданого українця, у творчій праці з яким єднали нас довгі роки. Після наглої тяжкої недуги, несподівано, тому що пробув в лікарні лише не цілих два тижні, відійшов в суботу, 19-го травня ц. р., відданий Україні її щирий патріот та довголітній член екзекутиви нашої української радіопрограми „Пісні України" Роман Скасків, залишивши у скорботі свою вірну подругу життя п-і Ірену.

У понеділок, 21-го травня, на відомому цвинтарі Форест Ловн в Ґлендейлі відбувся похорон його тлінних останків, який совершив парох української православної церкви св. Володимира отець прот. Григорій Подгурець при численній участі тих, хто прибув, щоб віддати останню пошану тому, кого знали і любили.

Св. п. Р. Скасків, високоінтеліґентний, скромний та завжди привітний, народився у Стрию 3-го червня 1913 року в родині свідомого українця, залізничного урядовця, який крім доброго виховання свого сина, вклав у його істоту відданість і любов до України та її народу. Молодий Роман після матури вступив у Львівський університет, де студіював предмет, який в той час був для нього доступним—філософію. Воєнна хуртовина, одначе, не дозволила йому закінчити навчання, і він, як здавалося тоді, у слушний час, палаючи молодечою любов'ю до України, вступив до похідних груп ОУН під командою славного Романа Шухевича, згодом леґендарного Командира УПА Тараса Чупринки, та, не зважаючи на гітлерівські „ультиматри" та залякування, дійшов аж у Кримську область України.

На еміграції в південній Австралії в місті Аделайді Роман Скасків був одним із перших основоположників нашого зорганізованого життя, членом першого мішаного хору в Аделайді під кермою Йосафата Кліща, активним членом Союзу Гетьманців Державників, членом Академічного Клюбу й інших організацій та установ, де його цінили всі і поважали за його конструктивні поради та щиру дружню поведінку.

Переїхавши до південної Каліфорнії, Роман Скасків протягом останніх десятиріків був активним членом екзекутиви української радіопрограми „Пісні України" та жертвенним її меценатом.

Протягом свого життя Р. Скасків був твердим українським патріотом-державником і його світогляд формувався у великій мірі на постатях його старших гімназійних друзів-стриян, Степана Бандери та Олекси Гасин-Лицаря. На еміграції він увесь час стежив уважно за політичними подіями у світі, а зокрема на Україні, тішився нашими успіхами, переживав переслідування наших борців спротиву на батьківщині та обурювався на „незрячих" своїх, які понижують нашу історію та ганьблять наших національних пробудителів та авторитетів, особливо перед чужими.

З відходом св. п. Романа ми втратили ще одного відданого українського патріота-державника та щирого друга, а тому, складаючи його дружині Ірені Скасків найщиріші співчування, ми твердо переконані, що ім'я св. п. Романа Скаскова, колишнього молодого добровольця-бойовика похідних груп ОУН та прикладного українського громадсько-культурного та політичного діяча буде приєднане до імен у Пантеоні вибраних синів і доньок землі української, а пам'ять про нього буде збережена українськими поколіннями.

Д-р Святополк Шумський

АЛЬМАНАХ УНС НА 1985 РІК

Редакція „Свободи" вже почала підготову матеріялів до Альманаха УНСоюзу на 1985 рік. Частинно він буде присвячений подіям після закінчення Другої світової війни, тобто перебування українців-втікачів в таборах Ді-Пі, а відтак великогоісходу до країн нового поселення. Матеріяли про ці та інші події українською і англійською мовами проситься авторів надсилати до 20-го червня ц.р. — Ред.

ЗУАДК-ові сповняється 40 років

Філядельфія (І. Сокільний). — У суботу, 7-го квітня ц.р., в домівці ЗУАДК-у, тут відбулися пленарні наради Ради Директорів ЗУАДК-у, які проходили в атмосфері пригадки 40-річної праці цієї такої потрібної та корисної установи.

Наради відкрив д-р О. Білик, президент, вітаючи присутніх директорів. Він теж розпочав звітування.

У своєму звіті д-р О. Білик підкреслив, що співпраця ЗУАДК-у з організаціями та церковними і світськими діячами є вповні задовільною. Праця в канцелярії ЗУАДК-у проходить зразково. та без жадних спізнень. Це треба завдячувати, в першу чергу, директорові канцелярії М. Баранецькому. Подяка належиться за своєчасне полагодження біжучої кореспонденції також секретарям О. Татомирові, М.Кавці та І. Яворському. Наладнано співпрацю з представництвом ЗУАДК-у в Европі, тобто в Мюнхені, та із переселенчою станицею у Відні.

На харитативну діяльність ЗУАДК черпає фонди виключно від української громади. Збіркові кампанії коляди та писанки відбуваються систематично кожного року. Декілька наших установ та наших професіоналістів є постійними добродіями ЗУАДК-у.

Зараз ЗУАДК робить старання, щоб відвоювати давній статус харитативної установи, яка могла б одержувати на харитативну діяльність державні фонди. Найближчі місяці повинні принести деяке вияснення в цій справі.

ЗУАДК має наладнану співпрацю також із такими установами як Кер, Карітас, Фундація ім. Толстого, з урядом Високого комісара при ОН та зі Світовою Радою Суспільних Служб СКВУ.

За працю в ЗУАДК-у відповідає цілий ряд комісій. Статутова комісія під головуванням д-ра А. Лозинського відповідає за зміни статуту. Допомогова комісія з її головою д-ром М. Ценком провела успішні допомогові акції для наших потребуючих братів в Польщі та головне в Бразилії.

Опікою над іміґрантами до ЗСА займається окрема комісія під головуванням І. Скіри. Заходами ЗУАДК-у спроваджено 60 осіб. В Австрії находяться 63 втікачі, на виїзд чекають 32 особи.

Комісія допомоги переслідуваним українцям з її головою інж. М. Борецьким розгортає успішно працю після того, як Екзекутива покликала цю комісію в кінці минулого року. Організаційна комісія (голова І. Качанівська) оформила дві делегатури ЗУАДК-у. В Трентоні головою делегатури є А. Галайдіда, а членами делегатури стали І. Стрижаківський, О.Ясір та О.Куць. У Піттсбурзі очолив делегатуру інж. М. Комічак з дружиною Анною, які провели дуже успішно збірки на харитативну діяльність ЗУАДК-у та на допомогу потерпілим від повені в Бразилії.

Екзекутива ЗУАДК-у застановлялася над тим, щоб 40-річчя існування та праці ЗУАДК-у гідно відзначити цього року: ювілейною зустріччю-вечерею, панелем — „ЗУАДК та допомога потребуючим українським братам", виданням ювілейних нотаток з нагоди 40-річчя та рядом відповідних статтей в пресі.

Господарська комісія полагоджує усі справи, зв'язані з приміщенням ЗУАДК-у, в якому знайшли домівку для себе Суспільна Служба Комбатантів, Управа відділу ОУА „Самопоміч" та Суспільна Служба Української Щадниці.

ЗУАДК має добрих дописувачів до преси. Жаль тільки, що наша преса часто спізнює друк надісланих матеріялів, не раз навіть на довше ніж місяць часу.

Від останніх Загальних зборів ЗУАДК-у Централя СУК „Провидіння" надісла ла поважну суму 1,000 дол на харитативну працю ЗУАДК-у; Український Братський Союз переслав 300 дол; постійно присилає дотації для ЗУАДК-у щадниця „Певність" - Чикаго та Українська Щадниця - Філядельфія.

Тільки в останньому часі ЗУДАК переслав для потерпілих від повені в Бразилії хліборобів на руки Владики Є. Кривого 500 дол. о. П. Бальцара 500 дол.; о. прот. М. Милуся (українська православна церква) 500 дол.; та Хліборобському Освітньому Союзові 1,500 дол. Усі вони прислали до ЗУАДК-у прекрасні листи з подяками за допомоги.

„За Вашу жертвенність і благе серце, хай Вселаскавий Господь дарить Вас щедротами з небес у кожнім часі і в кожній потребі" - пише в листі Єпископ Є. Кривий.

З огляду на брак місця пропускаємо багато щирих та вдячних виїмків із листів з Бразилії.

Другим звітодавцем був скарбник ЗУАДК-у д-р Б. Гнатюк, який подав докладний та вичерпний фінансовий звіт за 1983 рік.

Пожертви, переслані до ЗУАДК-у в 1983 році, виносили біля 52,000 дол. З цієї суми на оплату пересилки пачок видано понад 11,000 дол. Пачок переслано в 1983 році 219; усі пачки зложила українська громада. Вартість їх виносила 35,000 до 40,000 дол. На адміністрацію виплачено 6,500 дол. Удержання дому ЗУАДК-у — 1,737 до. За кошти контролі виплачено 750. дол. (бухгалтерській фірмі). Кошти збіркових кампаній коляди та писанки — 1,028 дол. Усіх допомог виплачено на суму біля 30,000 дол.

За Контрольну комісію звітували І. Крих та інж. М. Нич. С. Букшована надіслала листа. Контрольна комісія поставила внесок щоб Загальні збори винесли Екзекутиві подяку та признання за зразкову працю.

У дискусії над звітами взяли участь: д-р В. Пушкар д-р І. Скальчук, М. Кавка, д-р П. Стерчо, І. Крих, І. Кобаса. Дискутанти були однозгідні в тому, що ЗУАДК виконує дуже важливу функцію суспільної допомоги потребуючим братам і сестрам на різних континентах, хоч існує велика потреба допомоги і потребуючим у ЗСА.

Звіт Контрольної Комісії з подякою та признанням Збори прийняли одноголосно та затвердили новостворені делегатури ЗУАДК-у в Трентоні і Піттсбурзі.

Про потребу та значення відзначення 40-річчя існування та праці ЗУАДК-у говорив екзекутивний директор д-р І. Скальчук. Він запропонував Зборам внесок, щоб ювілейні святкування відбулись у суботу, 27-го жовтня ц.р. У суботу по полудні відбудеться конференція-панель на тему: „ЗУАДК і допомога потребуючим українцям". Ввечері — ювілейна зустріч-бенкет з мистецькою програмою, на якій будуть відзначені найбільш заслужені піонери ЗУАДК-у в роках 1944-1954, а також будуть згадані американські діячі, прихильні до ЗУАДК-у. В той час також появляться друком „Ювілейні нотатки з нагоди 40-річчя ЗУАДК-у". В пресі появиться ряд статтей про працю ЗУАДК-у.

Рада Директорів схвалила цей плян ювілейних святкувань і покликала до життя Ювілейний комітет, в який ввійшли всі члени Ради Директорів та члени Контрольної комісії, а Діловий комітет творить вся Екзекутива ЗУАДК-у. На голову Ділового комітету покликано д-ра І. Скальчука. Рада Директорів прийняла постанову видати в справі ювілейних святкувань окремий комунікат-заклик у пресі.

Прелімінар бюджету на 1984 рік Загальним зборам подав д-р Б. Гнатюк в сумі 100,000 дол. Згідно з цим бюджетом, на допомогу в Україні, Польщі, Европі та Південній Америці призначено 75,000 дол.; 5,000 дол. призначено на різні несподівані допомоги а сума 20,000 дол. призначена на адміністрацію, кошти утримання дому, кошти утримання представництва ЗУАДК-у в Европі та на кошти збіркових кампаній.

Президент ЗУАДК-у д-р О. Білик закрив наради, що всеціло були опановані духом ювілейних святкувань 40-річчя існування та праці ЗУАДК-у.

Надходить час таборування...

Шкільний рік добігає до свого кінця. Дітвора з радістю й великими сподіваннями очікує довгоочікуваних вакацій. Багато з них вже пакують наплечники і готуються до виїзду на табори. Це переважно діти, які належать до одної із наших молодечих організацій—Пласту, СУМ-у, ОДУМ-у.

Але залишається ще багато дітей, які, на жаль, не належать до жодної молодечої організації і для них вакації проходять вдома, перед телевізором з незавжди відповідними програмами, чи в кіно, або просто на вулиці серед більш чи менш здеморалізованої, надто лібералістичної молоді великих міст, яка тільки чигає, щоб охопити якнайбільше дітей і молоді, в тому числі і нашої, щоб пропаґувати свої вільнодумні погляди, просуваючи вже і нашим дітям наркотики й інше зло.

Хто повинен в тих справах допомогти поборювати ці небезпеки—це, в першу чергу, родина, Церква, а їм допомагають молодечі організації, світлички, Рідна Школа, а влітку зокрема табори.

Український Золотий Хрест (УЗХ) вже понад чвертьстоліття веде боротьбу проти руїницької стихії довкілля, за збереження релігійної, моральної й національної свідомости української дитини, організуючи виховно-відпочинкові табори для дітвори й молоді на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні.

УЗХ розвинув цю ділянку виховної праці завдяки визначній виховниці педагогові проф. Оксані Ґенгало, яка вважала, що літні табори—це важливі чинники для рятування наших дітей і молоді від асиміляції.

Табори УЗХ були задумані, в першу чергу, для дітей т. зв. „вугільного басейну" Пенсильванії та для молоді, що не охоплена жадною українською молодечою організацією. Організатори літніх таборів УЗХ поставили собі за ціль дбати про моральне й релігійне виховання наших дітей під доглядом українських священиків щоб дати дітям тверді підстави християнського життя супроти надто вільно трактованих справ моралі в Америці. Дати молоді національне виховання, познайомити її з історією, географією та літературою України, як теж із її прекрасними звичаями й традиціями, а головне познайомити із українським народним мистецтвом: навчити їх українських пісень, народних танків тощо. Для цієї цілі маємо фахових інструкторок, які навчають дітей вишивання, роблення кераміки, писання писанок.

Дбаємо теж про фізичне виховання дітей, бо тільки в здоровому тілі—здорова душа. В тій цілі переводиться кожноденно ранній прорух, відбуваються часто прогульки та вправляються різні види спорту. Діти мають чудовий басейн для плавання, тенісовий корт та спортовий майданчик для легкоатлетики.

На закінчення таборів улаштовується малі „олімпіяди", де молодь заправляється до чесного змагу за найкращі місця і нагороди.

Літні табори дають молоді добрі суспільні навики, вчать жити в гурті, де один одному мусить допомагати співпрацювати поміж собою.

Ми бажаємо дати дітям здорове відпруження від шкільної цілорічної праці і заслужений ними відпочинок, але не лінюхування.

Кожний труд, вкладений саме у цю виховну ділянку, дає певні висліди; деколи вони є кращі, деколи вони є менше видні, але в цілому справа є настільки важливою для всієї української громади, що вона повинна дістати моральну і матеріяльну піддержку не лише членства УЗХ, але цілої української громади.

Як це вже проголошено в пресі і радіоавдиціях Філядельфії, цьогорічні Виховно відпочинкові табори УЗХ починаються у неділю, 1-го липня 1984 року.

Адреса табору: Ukrainian Gold Cross Children's Camp, R. D. 2, Lehighton, PA 18235, tel. (215) 377 - 4621.

Виховна Референтура УЗХ

Йде підготова...

(Закінчення зі стор. 1)

взяти участь у концерті і якщо вони не будуть мати поважних перешкод, то він надіється, що їх відповідь буде позитивна. Репертуар концерту буде в більшості український.

Комітет апробував ці проєкти, але після підрахунків ствердив, що це буде пов'язане з великими фінансовими видатками. Тому Комітет розглядав різні способи збірки гроше і на їх видатки. Один з них це жетони, які фінансові референти виготовлять і вишлють до української громади через центральні організації, а в деяких випадках безпосередньо до поодиноких громадян.

Подробиці демонстрації ще не уточнено, але Комітет прийняв її загальні рамки: вона почнеться перед полуднем біля пам'ятника Т. Шевченка, де будуть виголошені дві короткі промови в українській й англійській мовах. Є можливість, що будуть присутні і коротко промовлятимуть представники американського політичного світу. Після того відбудеться демонстраційний похід під амбасаду СССР. По демонстрації відбудеться концерт. Точніші дані про обидві імпрези Комітет своєчасно подасть до відома українській громаді.

Крайовий Комітет багато разів розглядав питання приїзду українських людей до Вашінгтону на демонстрацію і концерт. Це є найважніша справа бо успіх обох імпрез залежить від великого числа присутніх. Комітет вірить, що відділи обох централь будуть інформувати своїх членів і цілу українську громаду про демонстрацію і концерт, будуть заохочувати всіх людей піддержувати Комітет фінансово і будуть організовувати поїздки автобусами до Вашінгтону.

Річні наради...

(Закінчення зі стор. 1)

передбачуваними прибутками в сумі 9,039,000 дол. та видатками в сумі 8,030.750 дол. У прибутках з членських вкладок передбачається суму 2,970,000 дол., але найбільшу суму, бо 4,440,000 дол., становлять відсотки від інвестицій союзового майна. У видатках найбільшу поодинчу суму становлять очікувані виплати членам, що їх передбачається на суму 2,226,000 дол. Це виключно виплати на і за членські грамоти, а до цих виплат членам треба ще додати 750,000 дол. виплати дивіденти, 688,000 дол. доплати за членів до їх передплати „Свободи" та майже чверть мільйона виплат на стипендії та різні народні цілі. До цього долучується тепер щойно схвалене оформлення окремої Культурної Фундації УНС. Намарно шукати б таких виплат в касових зіставленнях комерційних забезпеченевих компаній, яким наші люди платять безмірно більші суми за їхнє забезпечення.

Суто братерсько-народну та патріотично-українську мету і завдання УНСоюзу пригадували у заключенні своїх цьогорічних звітів д-р І. Флис, головний секретар Володимир Сохан (із наголошенням зацікавлення доростаючим та молодим поколінням), головний касир Уляна Дячук та інші урядовці, що — в оцінці головного організатора С. Гавриша разом із схваленням Головним Урядом резолюціями — повинно становити добру і надійну базу для розгорнення організаційних зусиль УНСоюзу у цьому його ювілейному році.

Піонери...

(Закінчення зі стор. 2)

походила із священичого роду Бобикевичів. Батько походив із заможних селян, що в XVIII ст. зайшли в Галичину з Наддніпрянщини. Батько помер, поки ще син пішов у школу, в Заліссях коло Ходорова, а мати — вдова з сином і чотирьома доньками знайшла захист у домі батька о. Олекси Бобикевича, о. Христофора, в Дідушицях. У Львові ходив Аполлон до нижчих кляс гімназії, а до вищих у Дрогобичі, де і здав матуру 1866 року. Восени 1871 року вписався на Львівський університет. У 1871-1878 роках вчителював у гімназії в Станиславові, де диригував теж учнівським хором. Як учитель, належав до управи філії Товариства ім. Мих. Качковського, де розвинув жваву діяльність. У липні 1877 року на загальних зборах філія ухвалила відкрити крамницю. Про розвиток тієї крамниці написав Ничай статтю в „Господарі і Промисленнику" в 1879 і 1880 роках з метою заохотити людей до заснування крамниць по інших містах.

Філія не могла відкрити крамниці в своєму імені, бо ведення торговельних підприємств не передбачувалося у статуті. А що в той час відкрилася бурса Т-ва св. Миколая в Станиславові, примістили крамницю в бурсі. Їздячи і мандруючи по селах, Ничай збирав гроші на купно скромного будинку. Маючи в Станиславові свою малу господарку, Ничай робив досліди з насінням, розводив кращі сорти городини, робив спроби з бельгійськими кріликами, а це давало йому матеріял до статтей у двотижневику „Господар Промишленник".

Разом із В. Нагірним працював Ничай у повній гармонії до кінця життя. Тихий педант, за фахом філолог, з точністю і докладністю свого власного фаху взявся до торгівлі. В його домі у Львові при вул. Вірменській ч. 2 приміщено крамницю „Народної Торгівлі", а сам директор Ничай продавав. Так почався довгий і важкий шлях „Народної Торгівлі", яка стала матір'ю усієї нашої кооперації в Галичині. Хоч Ничай належав, як багато наших колишніх діячів, зокрема замолоду, до т. зв. твердих русинів, себто москвофілів, то все ж ціле своє життя працював він для рідного народу, повністю віддався справам „Народної Торгівлі", а у вільних позаурядових годинах посвячував багато праці також жіночій спілці „Труд".

Коли...

(Закінчення зі стор. 2)

щені небезпечні злочинці. Вони разом з в'язничними камерами кружлятимуть навколо земної орбіти. 5. „Перещіплювання знання" — шляхом пересадки частин мозку освіченим людям. 6. „Антигравітаційний пристрій", який дасть змогу протидіяти силі земного тяжіння та зробить непридатним теперішні ракети, елевейтори, вантажниці тощо. 7. „Машина часу", з допомогою якої матиме людина змогу мандрувати „коридорами часу" в майбутнє і в минуле, згідно з передбаченням Велза в його творі „Машина часу".

Цих кілька прикладів доводить, що наукова фантастика займає в людській цивілізації особливе місце, і це зацікавлення фантастикою буде існувати так довго поки існуватиме людина і її неспокійний творчий дух!

Тероризм...

(Закінчення зі стор. 2)

боювання, що найбільша своїм маштабом загроза наклюбується тепер в Ірані, де під сучасну пору вишколюється коло 150 мусулманських фанатиків, летунів-самогубців, типу відомих „каміказе". Є вже навіть перестороги, щоб не продавати Іранові ніяких матеріялів для продукції атомової енергії для „мирних цілей", ані речовин, з яких можна виготовити хемічну зброю, бо вищезгадані летуни, вивінувані у хемічну, а згодом і навіть ядрову зброю, можуть заподіяти за „благословенням" фанатика Хомейні — непередбачений ніким, якийсь новий, модерного типу голокост...

Більшість терористів приготовані на смерть, бо розцінюючи принципово — коли хтось погодився бути терористом, то для нього вже немає вороття. Терористи стоять увесь час перед дилемою: — „Тріюмф, або смерть". А це і є самою основною причиною, що й становить ще більшу загрозу: терористи постійно вбиватимуть — бож вони приготовані на смерть.

З життя українців на Фльориді

• У неділю, 6-го травня ц. р., українська громада в Ст. Пітерсбурзі відзначила жалобними сходинами першу річницю смерти бл. п. Богдана Бемка.

Б. Бемко був „душею" нашої громади; він зорганізував хор (церковний і світський), танцювальний гурток і проводив ними аж до своєї передчасної смерти 22 го квітня 1983 року, на 58-му році життя. В особі покійного наша громада втратила взірцевого члена і невтомного суспільного працівника. Він відомий був також і поза нашою громадою. Він зорганізував хор місцевої міжнаціональної організації С.П.І.Ф.Ф.С., яка нараховує понад 40 національностей, які дружньо співпрацюють, головно на культурно-суспільній ділянці. Вшановуючи пам'ять покійного, ця організація пожертвувала 2,400 долярів на спеціяльний фонд ім. Бемка який має покрити кошти побудови театральної сцени в церковній залі нашої парохії.

Після Св. Літургії о. парох Я. Федик відслужив панахиду за спокій душі св. п. Бемка, а потім приблизно 200 осіб заповнили церковну залю, щоб узяти участь у жалобних поминках.

Програму жалобних сходин відкрив голова Українсько-Американського Товариства Іван Когут, вітаючи присутніх. Вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшанували присутні пам'ять інж. Богдана Бемка. Парох о. Федик провів молитву та згадав заслуги його для парафії і цілої української громади. Промовляли також представники (містоголова і мистецький референт) організації С.П.І.Ф.Ф С. А. Дубас, колишня головна радна УНСоюзу, згадала українською та англійською мовами про своє знайомство зі св. п. Бемком з часу його побуту і громадської праці в стейті Ню Джерзі. Друг і приятель покійного М. Копинець у своєму слові накреслив життєвий шлях інж. Б. Бемка. Народився він у Бережанах і там же закінчив народну школу та почав навчання в академічній гімназії у Львові, яку закінчив в 1943 році іспитом зрілости. Б. Бемко був ентузіястом української пісні, співав у багатьох українських хорових ансамблях, а в 1958 році створив вокальний квартет „Каравана", з яким виступав в українських осередках східньої Америки і Канади. До Ст. Пітерсбурґу переїхав у 1973 році, де увесь вільний від праці час (по фаху був технік-пивовар і працював у великій броварні в сусідньому місті Темпа) віддавав громадській праці. Про це англійською мовою згадав п. Сеник, голова Братства Святого Імени, який співпрацював із Б. Бемком при організуванні імпрез і свят.

У мистецькій частині програми проф. Третяк заграв на скрипці і чельо три композиції: „Козаченьку, куди йдеш" Безкоровайного, „Серенаду" Івана Левицького та „Сумну пісню" Чайковського, а проф. Омельський відіграв на фортепіяно „Елегію" власної композиції. Хор „Україна" під диригуванням проф. Третяка проспівав пісні „Сонце заходить", „Хваліте Господа" та „Їхав стрілець на війноньку".

Закінчено програму показом декількох фільмових епізодів з виступів інж. Б. Бемко з місцевим хором з нагоди релігійних та національних святкувань.

Закрив жалобні сходини голова Українсько-Американського Товариства І. Когут.

• Стараннями Братства Св. Імени при українській католицькій церкві в Ст. Пітерсбурзі відбувся в церковній залі обід з мистецькою програмою з нагоди Дня Матері.

При вході на залю члени Братства причіпляли матерям і всім жінкам китички пахучої ґарденії, а вступ на залю для жінок був безкоштовний. Свято відкрив містоголова Братства Роман Цегельський, який привітав присутніх на залі, а зокрема матерів і подав програму свята.

Молитву провів о. парох Я. Федик, який від себе рівнож щиро привітав матерів. Привіт англійською мовою виголосив Іван Когут, голова Церковного комітету, а глибоку змістом доповідь виголосив Євген Филипович. Молоденький 11-річний піяніст Гриць Бучинський-Даді гарно заграв в'язанку українських пісень і тим вшанував та врадував не тільки свою маму, але й всіх присутніх. Вірш Б. Стефанишина „Патріотичним матерям" рецитував Стефан Лавровський, а Люся Арвіл проспівала з чуттям пісню про маму. Всіх виконавців присутні нагородили гучними оплесками. Двом найстаршим матерям вручено по коробці шоколядок та відспівано „Многої літа" всім матерям.

В імені Братства Р. Цегельський подякував присутнім за участь, а зокрема жінкам за приготування смачного обіду, який подавали до столів члени Братства. Присутніх було 160 осіб. Молитвою, яку провів о. парох Я. Федик, закінчено це свято, яке наша парохія традиційно влаштовує кожного року.

Учасник

Допомогова збірка на жертви повені у Бразилії

З гордістю слід відмітити відгук населення вашінгтонської округи на збірку для жертв повені у Бразилії.

Збіркою зайнявся 78-ий Відділ СУА у Вашінгтоні. Акція ця увінчалася великим успіхом. Зібрано велику суму грошей і речі, потрібні для щоденного вжитку. Книжки-підручники для шкільної молоді вислано окремими пачками, згідно з правилами поштового уряду. Грошова збірка покрила кошти пересилки 15-ти пачок одягу і книжок.

Членки 78-го Відділу СУА вклали багато старань і труду, щоб ці пачки оформити і вислати. Найбільша заслуга в цьому малої групи людей, які жертвенно присвячували свій дорогій час для цієї акції.

Варто підкреслити, що громада жертвенно і охоче підтримувала цю акцію 78-го Відділу СУА, який висловлює свою вдячність усім жертводавцям і тим особам, які займалися цією похвальною харитативною акцією.

Ярослава Оришкевич

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР в Японії Майк Менсфілд дуже холодно прийняв у Токіо директора Федеральної інформаційної аґенції, контроверсійного Чарлза З. Вика і навіть не дозволив йому користуватися офіційною непробивною лімузиною, якою користується амбасадор і приїжджі високі представники Уряду ЗСА. Вик пожалівся на амбасадора Менсфілда в Державному департаменті, але ніхто в Департаменті, ані в Білому Домі не робив з цього приводу жадних висновків. Як відомо, Вик знаходиться під обстрілом американської преси і численних законодавців за виготовлення так званих „чорних списків" з численними прізвищами лібералів, які мали бути вилучені з поїздок за кордон.

КОНҐРЕСМЕНКА ДЖЕРАЛДІН Ферраро, демократка з Ню Йорку, прізвище якої вже кілька разів згадувалось, як можливого кандидата на віцепрезидента, заявила під час інтерв'ю на Ей-Бі-Сі Нюз, що вона цілком не матиме нічого проти, якщо її особи не візьмуть до уваги в ім'я єдности в Демократичній партії і якщо кандидатом на це становище буде сенатор Ґері Гарт. „Якщо така можливість існуватиме, що Волтер Мондейл і Ґ. Гарт виступатимуть разом, це в ніякому разі не буде для мене образою", — відмітила Дж. Ферраро у розмові з кореспондентом. Як відомо, Ферраро є головою програмової комісії і займається підготовою Конвенції, яка розпічне свої наради 16-го липня. Жінки-демократки, сказала Ферраро, завжди задоволені, що можливість висунення жінки на це високе становище береться до уваги у найвищих колах Демократичної партії.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР ХОМІЦЬКИЙ, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й., помер 2-го травня 1984 року на 79-му році життя. Нар. 1905 року в Залозцях Нових, пов. Зборів, Україна. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Анну, доньку Стефанію, двох синів Евгена і Дениса, внука Евгена та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 4-го травня 1984 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Чума, секр.

ГЕЛЕН МАТІЯШ, член УНС Відд. 14-го Т-ва „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н.Дж., померла 3-го березня 1984 року на 62-му році життя. Нар. 1922 року в Україні. Членом УНС стала 1969 року. Залишила в смутку мужа Василя, дітей Оленку, Олега і Ларису та внуків. Похорон відбувся 5-го березня 1984 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонгу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Отрок, секр.

ГАВРИЇЛ ЛЕВКО, член УНС Відд. 295-го ім. Святого Духа в Акроні, Огайо, помер 3-го березня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 25-го грудня 1897 року в Кросні. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Марію, племінників і племінниць. Похорон відбувся 6-го березня 1984 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Мічіген.

Вічна Йому Пам'ять!
Керол Доріс, секр.

ПАВЛО КАВЕНСЬКИЙ, член УНС Відд. 342-го, помер 3-го березня 1984 р. на 92-му році життя. Нар. 1892 року в Україні. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дочок: Софію Стакс і Юлію Джекобс. Похорон відбувся 6-го березня 1984 року на цвинтарі „Кловерліф" у Вордбридж, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Єлисавета Погода, секр.

МИХАЙЛО ГАРАКЕЛЬ, член УНС Відд. 382-го ім. св. Тройці у Фраквіллі, Па., помер 4-го березня 1984 року на 61-му році життя, нар. у Вілліам Пенн, Па. 14-го травня 1923 року а членом УНС став 1982 року. Залишив у смутку дружину Мабель, сина Михайла, мол., дочку Мері Лю. Похорон відбувся 8-го березня 1984 року на цвинтарі св. Стефана в Шенандоа, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ЙОСИФ ІВАН КУЗИШИН, член УНС Відд. 76-го ім. св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., помер 28-го лютого, 1984 року на 28-му році життя. Народився 1956 року в Ірвінгтоні, Н.Дж. Членом УНС став 1978 року. Залишив у смутку батьків Марію і Миколу, брата Стефана М., і ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 2-го березня 1984 року на цвинтарі Голивуд в Юніон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Демчук, секр.

ЗЕНОВІЙ ЄЗЕРСЬКИЙ, член УНС Відд. 328-го Т-ва „Просвіта" в Клівленді, Огайо, помер 28-го лютого 1984 року на 61-му році життя. Нар. 1922 року в Україні. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку дружину Ірину, дочок Таню і Дарцю з чоловіками Кевін і Юрком, сестру Лесю з чоловіком Костем Мельником. Похорон відбувся 3-го березня 1984 року на цвинтарі церкви св. Покрови в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ковч, секр.

МИХАЙЛО ЛЕВИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 334-го ім. Івана Франка в Клівленді, Огайо, помер 28-го лютого 1984 року на 87-му році життя. Нар. 1897 року в Україні. Членом УНС став 1918 року. Залишив у смутку дружину Розу, сина Джеррі і 5 внуків. Похорон відбувся 2-го березня 1984 року на цвинтарі „Бруклин Гайтс" в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Бохонек, секр.

ПЕТРО ДЕМЧУК, член УНС Відд. 473-го ім. сот. Ю. Головінського в Монтреалі, Канада, помер 26-го лютого 1984 року на 59-му році життя. Нар. 1925 року в Голубцях, Броди, Україна. Членом УНС став 1976 року. Залишив у смутку дружину Антоніну, синів Тараса й Івана з родинами; доньок Наталку, Ганю і Надю з родинами. Похорон відбувся 1-го березня 1984 року в Монтреалі, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Віра Боніт, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЧЕРВНЯ 1984 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка **42-ий Відд., о год.** 7:30 веч., в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо членів взяти участь. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ЧЕРВНЯ 1984 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-ий Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі, Огайо. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Б. Задорецький, рек. секр.

Асторія, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відд., о год. 5-ій по пол. в церковному приміщенні при 37-09 31-ша Авеню. Проситься членів прибути, вирівняти залеглості і вислухати звітів Управи. — В. Левенець, гол., М. Хоманчук, секр.

Кліфтон, Н. Дж. Збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-го Відд., від год. 12 до 2-ої по пол. в залі церкви Св. Марії при Вашінґтон Ст. у Кліфтоні, Н. Дж. Проситься всіх на збори. За Управу — Ів. Бурнас.